Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 992 — ԻՋՄԻՐ 2 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1912 — ՈՒՐԲԱԹ

طاشينك
جريدهٔ سياسيه وادبيه
صاحب امتياز: هرانت مامورليان
ازميرده

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	Ք.
ԻՋՄԻՐ	80	40 Ղշ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԴԱՇԻՆՔ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԹՇՆԱՄԻՆ ՄԵՐ ԴԻՒԵՐՈՒՆ ԱՌՋԵԻ

(ՖԱՆՏԷԶԻ)

Այդպէս է։

Փորձանքները այս երկրին գլխուն պէտք է որ կարաւաններով գան, որպէս զի աւելնայն ինչ ըլլայ կատարեալ։

Մէկ թշնամին դեռ դռնէն չի վանած, միւսը կը հասնի ետեւէն՝ պատուհանէն ներս մտնելով։ Այդպէս չեղա՞ւ. Իտալացիէն վերջ Պալքաններն, Պալքաններէն վե՞րջ...

Թշնամի ըսածդ ալ ասանկ դուռնդռնդ գալու է որ բան մը հասկնաս, և տեղի տալու չէ որ աչք բանաս։

Ուր տկարութիւնն և զիջողութիւնն ցոյց կը տրուի, հոն, պէտք է գիտնալ թէ՝ թշնամի մը կայ մարդուս գլխուն մշտապատրաստ կեցած։ Տկարութիւնը ինքնին թշնամի մըն է ատիկն, որ գլխէն կը յարձակի, որովհետև գլուխն է տկարութեան ամէնէն մեծ չտեսմարանն ու ենթական։ Վայ անոր որ գլխէն տկար է։

Այս հաշուով մայրաքաղաքիս, փառք Աստուծոյ, մաշալլահ ունի, և կ'երևի թէ մեր ամենէն նիհար կողմն է, քանի որ թշնամին, ինչպէս կըսեն, յամառօրէն ուխտ ըներ է ամէն գնով ներս մտնել և հոն հիմնել հաշտութեան պայմանները, և ըստ ոմանց կան թէ նոյն իսկ ներս ալ մտեր է թշնամին, ո՛չ թէ Զաթալճախինը, ուրկէ չդաթէ մը ի վեր լուր չունինք—որովհետև լուր չին տար որ լուր ունենայինք—այլ միւսը. մեր հէն, մեր վաղեմի ծանօթ թշնամին, հոգ չէ, միևնոյնն է թէ այդ թշնամին Պուլկարն ըլլայ թէ Յոլէրան, թշնամին թշնամի է, բաւական է որ մարդ կը կտրէ, նախճիրներ կը գործէ և մանաւանդ թէ այս թշնամին միւսին նման մեծ ծախսի դուռներ ալ չի բանար մեր գլխին՝ թնդանօթի, վառօդի, նաւատորմիղի, բանակի վրայ գործածուելիք միլիոններու պատերազմական պուճէէ մը ըլլենալով մեր աղքատիկ քսակին համար։ Այս թշնամիին ուրիշ առաւելութիւններէն մէկն ալ այն է որ անոր դէմ գործածելիք թնդանօթիդ վերմանական խարդախուած ապրանք մը ըլլալուն վրայ ալ կասկած ու վախ չես ունենար, քանի որ իր դէմ թնդանօթով կռուելու հարկին մէջ չեն դներ քեզի մեր մեծապատիւ բժիշկները իրենց տատնաբանեայով որուն առաջին պատուէրն է՝

Մի վախնար։ Մաքուր եղեր։

Եւ հրկրորդը՝

Օխա մը կիր և չիչ մը ասիր ֆէնիք առ և քէօշէդ միշտ պատրաստ ունեցիր, իսկ մնացածը ըստ կարգին, որ վաղը նոյն գործի վրայ եղող Հիբոկրատի անուշիկ թոռները իրենց ordre de jourով վստահ ղեր թէ քեզի պիտի ողողին։

Ըսէ՞ք նորէն գործ բացուեցաւ մեր հրկրին մէջ, ուր պօշ մարդիկ կը գանըլին որ թուքերնին կուլ տալով իրենց բան գործ ըրած են օրինակի համար հաչուել թէ՝ Մեսրոպեանի նորընտիր Տնօրէնը կամ Հռիփսիմեանցի Տեսչուհին քանի՞ սակի ամսական կառնեն, և ինչ լաւ բան կըլար որ այդ ամսականները իրենք առնէին, պայմանաւ միայն որ այդ վարձատրութիւնը առանց աշխատանքի ըլլար իրենց համար։

Ու կըսեն թէ գործ չիկայ մեր սա անուշիկ երկրին մէջ. ո՛վ ըսաւ. ատանկ ըսողները խաթէ են կերեր։

Վաղը գործերը պիտի բացուին, հրբ քոլէրան իմէյտսան առնէ։ Լրագիրներուն աչքը լոյս։ Մէկ կողմէն ալ քիչիկ մը ժողովուրդին գլուխը պիտի հանգստանայ սա պատերազմին առթիւ սուտ ու իրաւ ըսուածներէն, կրկնուածներէն, քառասուն անգամ ըսուած ու նորէն նոր ըսուելու սպառնալիքներով գլուխ արդուկուելէն։ Պէրխթօլտը ասանկ ըսեր է... Պ. Փուանքարէին միջնորդութեան առաջարկը ջուրըն ընկաւ... Վիէննայէն հառած հեռագիր մը կըսէ թէ... Ռազմաղաչտէն հասած լուրերը ցոյց կուտան որ... Թանինի Իգտամին պատասխանելով կ'աւելցնէ որ...

Ու ասոնց տեղը վաղը միւս օր պիտի սկսուի գուցէ հրատարակուիլը մեր չնորհուհանակներուն քօլէրայական պիւլըթինները չարքերուն. Պօքլու Սօգաքին մէջ 5 նոր վարակուած և հինգերէն 2 մեռած. Զուքըր Ֆապրիկէի կողմերը քաղաքապետութիւնը 10 տուն ապանեխած և Պէտէհալայ Պաղչէի մէջ 20 կասկածելի տուներ այրած. Եանիին փթած տօմաթէսն ու պատլիճանը ծովը թափուած, Եօրկիին հոտած լաքէրտան ու կասկածելի ձուկերը չներուն առջև թափուած. ի հարկէ մեր սա փողոցներուն վրայ անարգել թափառող չուներուն առաջ, որոնք օրն ի բուն անօթութենէն կատղած մարդ կը խածնեն և ամենևին վախ ալ չունին ոչ քաղաքապետութենէն և ոչ քօլէրային գալէն, քանի որ անոնցմէ չեն բռնուիր և մանաւանդ թէ կօգտուին ալ։ Եւ գարձեալ կարգ մը գործեր պիտի բացուին ամէն անունց համար, որոնք պատերազմի գնալէ վախնալէն կամ փախան, կամ պահուըտեցան, կամ ֆուրացու, սարկաւագ ու վարժապետ ղարձան և հիմա ամսական մը առնելու համար մէջտեղ պիտի ելլեն անչուշտ վարակուած տուներուն առջև իրր պահապան հսկելու, որ միկրոբները ոչ վարակուած տուներէն դուրս ելլեն և ոչ ալ ներս մտնեն։

Կիրը պիտի սպէ և կրակաճառներուն Պօրսային արժէթղթերը աւելի վեր պիտի նետեն քան ֆպատերազմի մէջ գտնուող ոևէ ազգի քօնսոլիտները։ Ասիա ֆէնիքին գիներ քառասպատիկ վրայ պիտի ղնէ, Տօմաթէսին գինը պիտի իյնայ իր բարձունքէն և ոտից կոխան պիտի ըլլայ այդ անիծեալ քօլէրայաբեր բերքը։

Այսպէսով քանի՛ քանի վաճառականներ պիտի անանկանան, իրենց քամպիալները տես օրին չվճարելնուն համար, հիմա մանաւանդ, երբ մօրաթօրիումն ալ մեր հրկրին մէջ դեռ պաշտօնապէս հրատարակուած չէ. ու գարձեալ քանի՛ քանի երէկուան անօթի կրակաճառներ Պանքիէոներ պիտի կորին մեր գլխին իրենց փրն տրուած ապրանքները դիւրութեամբ թափել չուզելով։

Բօլէրան Պօլիս մտեր է ըսուեցաւ գաղթականներու կամ փախստականներու միջոցաւ. հեռագիրները անոր յաղթական մուտքը երէկ պաշտօնապէս ալ աւետեցին մեզի։ Ուրեմն աներես թշնամին Պօլսոյ դռներէն ներս ալ մըտած է։ Եւ կատակ չէ միլիօնաւոր այդ պզտիկ թշնամիներուն դէմ բանակ հանել և քաղաքական պատերազմ հոչակելը, ինչպէս այդ դիւրութեամբ ըրինք Պալքանեաններու վրայ մեր աւելի նուազ վտանգաւոր թշնամիներուն դէմ։

Պատերա՛զմ ուրեմն, քաղաքացիներ, պատերազմ՝ պատիճանին դէմ, պատերազմ՝ տօմաթէսին դէմ, պատերազմ լաքէրտային և հոտած ձուկերուն դէմ, թող կիրը փողոցներուն վրայ աչքերը կուրացընելու աստիճան հեղեղուելով միկրօբները սպանդ. թող ասիա ֆէնիքը իր քաղցրաբոյր անուշահոտութեամբ մեր ռնգունքները բթացնելու աստիճան մեր տուներուն, գործարաններուն և ամէն տեղերուն փրկիչը հանդիսանայ, որպէսզի եթէ թշնամին մեր դռներէն մտած է մեր պատուհաններէն դուրս նահանջէ։

Ու մի վախնաք, արի՛ քաղաքացիներ։ Երկիւղը հաւատացեալներու համար չէ։

Դէպի պատերա՛զմ։

Հիմա ալ մենք կըսենք՝ դէպի պատերազմ՝ միկրոբներու հանդէպ, երբ պատերազմելու անխուսափելի պէտքը կայ։ Եւ րէկ պատերազմի կը հրաւիրուէինք, երբ կարելի էր դեռ այդ պատերազմէն խուսափիլ։

Ու մի վախնաք, այս պատերազմին տուկէն ո՛չ քաղաքական և ո՛չ կրօնական պատերազմ մը կը ծագի, և երբէք վախ ալ չկայ մանաւանդ թէ՝ Եւրոպական միջազգային պատերազմ մըն ալ կրնայ ծագիլ չահակիցներու մէջ աւարը բաժնելու անհամերաշխութիւն յառաջ գալով, որովհետև մեր նոր թշնամին ոչ քաղաքակրթութիւն կը ճանչնայ և ոչ կրօնք մը ունի, իսկ չահերը ընդհանուր միկրոպաբանութեան կը պատկանին։

Ահա այսպէս, սանկ ու նանկ, ըրինք չըրինք քօլէրան ալ բերինք։ Աստուած թանկութենէն ու սովէն մեզի պահէ։ Քօլէրային գալուն չի հաւատալու պէտք մը չունինք, քանի որ անոր մէջ քաղաքականութիւն չի սեզմուիր։ Քօլէրան հասեր է Պօլիս։ վազը Իզմիր ալ կ'ելլա՞յ արդեօք առանց պատկառելու և վախնալու այն զրահաւորներէն որ մեր գաղտնի ծովածոցին մէջ նոր հարսի պէս լուռ ու մունջ չարուեր կեցեր են, չես գիտեր ինչ ընելու։ Եթէ գայ, բարով գայ, երկինքէն ի՞նչ է եկեր որ երկիրը չէ ընդուներ։ Բանականն է որ մեր գլխուն գալիքը մարդոց որդիներուն ձեռքով չի գայ, որովհետև ամենուն ճարը կը տեսնուի, ատոր ճարը չիկայ, Չէ՞ որ ամէն անգամ երբ գլուխնիս նեղը կը դրուի քաղաքական պատերազմ մը պատուն, ինչ կընենք չենք ըներ ձև մը կը գտնենք, միջնորդութեան խնդիր մը կը յարուցանենք և ահա կա՛մ Պ. Պէրխթօլտը և կամ Պ. Բուանքարէն մէջ կը ձգենք սրպէսզի հաշտութեան եզր մը գտնուի մեր և մեր թշնամիին միջև։ Հարկաւ այս նոր թշնամիին և մեր միջև ալ գտնելու համար, երկնքի և երկրի մէջ միջնորդող Պ. Բուանքարէ մը կը գտնուի, որ գործը անուշ տեղը կը կապէ անչուշտ...

ԱՎՕ

ՀԱՅՏԱԼԻՒՆ ՄԷՋ

Անորոշութի՛ւն ...։ Լուրերու սով ...։

Չկայ թերթ մը որ չգանգատի այս վասին, ամենքն ալ այդ ցաւն ունին։ Ինչ դիրը միայն հեռագիրներու չգոյութեան, անկանոնութեան վրայ չէ, վարժուեցանք տարիէ մը ի վեր և հեռագիրն իր իսկական նշանակութիւնը այլևս կորսնցուցած է Թուրքիոյ երկիրներու բնակչութիւններուն համար, այդ հաղորդակցութեան գործիքը չկայի պէս բան մըն է և անոր ուշադրութիւն ընող չկայ ...։

Բայց ինչ ըսենք սա թղթատարական անմարսելի գործունէութեան մասին, չորս տարի է, այդ ալ չկրցանք մարդու կարգ անցնել՝...։

Եւ մարդու կարգ անցնելիք ալ չունինք, որովհետև թղթատարութեան կարևորութիւնն ևս ըմբռնուած չէ այս հրկրին մէջ, նամակներդ մամ մը առաջ ես առեր, ժամ մը վերջ, օր մը առաջ՝ չբաթի մը ետք ինչ նշանակութիւն ունի, ի՛նչ է եղեր, այսքան վվվուկի հարկ կա՞յ, անչուշտ պիտի ստանաս, և գոհ եղիր որ կ'ստանաս, հապա եթէ բնա՛ չստանաս, կորսուի, սխալ հասցէի երթայ, ցրուիչը կորսնցնէ կամ ձանձրանայ բերելու, կամ մէկ կողմ նետէ, ինչ պիտի ըսես, ինչ պիտի ընես, ի՞նչ կրնաս ընել..., այո՛ ճիշտ, բան մըն ալ չես կրնար ընել, արդէն իրաւունք չունիմ ո՛չ խօսելու, ո՛չ ալ բողոքելու, ո՛չ խօսածս մտիկ ընող կայ, ո՛չ ալ բողոքս նկատի առնող ...։

Եւ հաւատացէք որ եթէ թղթատարական սպասարկութիւնը, ըլլայ մայրաքաղաքի հետ, ըլլայ Վանի հետ, ըլլայ Մաղնիսայի հետ, ուղտերով սկսին կատարուիլ չատ աւելի արագ և կանոնաւոր պիտի ըլլայ ... այժմու սպասարկութեան եղանակին հետ բաղդատմամբ ... այս չատ բանիբուն և գործնական առաջարկս ուշադրութեանը կ'յանձնեմ տեղւոյս թղթատարական տեսչութեան ...։

Տարի մըն ալ այս փորձը ի գործ թող դրուի, ի՛նչ կըլլայ եղեր ...։

ԵՍ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԻՋՆՈՐԴՈՐԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Վեց մեծ պետութիւնները դեռ չներկայեցին Պալքանեան տէրութեանց միջնորդութեան հարցը։ Նոյն իսկ դեռ չորոշեցին հաւանական առաջարկի մը հիմը։

Իրարու հետ կ'չարունակեն խօսակցութիւն մը որ աւելի քաղաքավարական քան վճռական հանգամանք ունի։ Երկու խմբակցութիւնները, Երրեակ – Համաձայնութեան ու Երրեակ-Զինակցութեան, իրենց տեսակէտներն պարզելու տեղ, իրենց անհամաժամութիւնը չեշտուած կըզգան։

Երրեակ – Համաձայնութեան պատիւը մըն էր, ներկայ ծանր կացութեան մէջ, անչահախնդրութեան ձայնը բարձրացնելը։ Փորձեց Եւրոպան համոզել որ վեց մեծ տէրութիւնները պէտք չէին պարտուած Թուրքիոյ հնացորդներն ալ գրաւել և ոչ ալ օգուտ մը քաղել այն յաղթանակներէն որոց մասնակցած չէին։

Աւատրիա՝ ականջ չկախեց այս խօսքերուն։ Չմաւանիր որ Սերպիա մինչև Ադրիական երթայ։ Սերպիա կուզէ ծովու վրայ ելլել։ Նաւահանգիստ չունի և անորմէ պէտք ունի։ Այնպէս կ'նկատէ որ իր զոհողութիւնները, իր յաղթանակները իրեն իրաւունք կուտան ծովու վրայ կէտ մը, անցք մը ունենալու։ Իր չահերն համակատակ են Աւստրիոյ չահերուն։

Գերմանիա և Իտալիա՝ կ'հետևին Աւստրիոյ, իրենց զինակցին կապուած նկատելով։

Բայց Սերպիա չնայած մը կ'փնտռէ սլաւներու պաշտպան մեծ տէրութենէն Ռուսաստանէն։

Արդ՝ Ռուսիա կրնայ վստահիլ Անգլիոյ և Ֆրանսայի վրայ։

Դիւանագիտական բանակցութիւններն ուրեմն պիտի վարեն Աւստրիա և Ռուսիա։ Մէն մին այս երկու պետութիւններէն իրեն մօտ պիտի գտնէ իր գինակիցներն և իր բարեկամները։

Եթէ անչահախնդրութեան հիմը առաջ գալէ, արևելեան խնդիրը դիւրութեամբ պիտի կարգադրուի։ Եթէ Աւստրիա Պալքանեան յաղթանակներէն մաս մը պահանջէ և Իտալիա Թրքական եզերքներ կամ քանի մը կղզիներ ուզէ, եթէ Դեր-

ժանիա, աչխատի Փոքր Ասիայէ մաս մը կորզել, ուր Յունաց անագին չահեր ունի, Եւրոպա իր առջև բացուած պիտի գտնէ դժուարութիւններու վիհ մը։

Այսպէս ահա կ'դեղևի։ Ոչ մէկ տէրութիւն պատերազմ կուզէ, բոլոր կառավարութիւնները համաձայն են ելք մը գտնելու։ Բայց իրենց համաձայնութիւնը կ'դաղրի անմիջապէս որ անոնցմէ մին կ'կարծէ զայն գոած ըլլալ։ (Մաթէն)

ԼՈՒՐԵՐ ՌԱԶՄԱԴԱՇՏԷՆ

Սոֆիա, 6 Նոյ. (Թան)։— Կ'ծանուցանեն թէ արիւնալից կռիւ մը եղած, Թուրք վերջապահ զօրքը փչուած է Զաթալճայի գիծերուն վրայ։ Զօրլուի երկու օրէ ի վեր պարպուած է։ Տէրքօսի չուրերու ազբիւրները որ Պօլայր չուր կ'մատակարարէ կարուած է։ Թրքական պատութիւնը իրրև վճռական կ'նկատեն։

Միւս կողմէ կ. Պոլսէ կ'հեռագրեն պաշտօնապէս որ նոր ճակատամարտ մը սկսած է Զօրլուի և Զաթալճայի միջև։ Պալկանները կ'յառաջանան արագօրէն։ Բուլղարական պատպանութիւն մը կազմակերպուած է Զաթալճայի մէջ։

Սէթինէ, 6 Նոյ. (Թան)։— Մարթի նովիչ զօրավարի աչ թևի զօրաբաժինը գրաւած է Ալէսիո և Սէնժան տը Մէտիսան։ Այս վերջին վայրը որ իրրև վերջին կէտը նկատուած էր Դանուպ-Ադրիական երկաթուղւոյն, մեծապէս կ'չահագրգռէ սերպերը։

Սելանիկ, 6 Նոյ. (Թան)։— Չկարծուիր որ Սելանիկ հելլենական բանակին մեծ ընդհարութիւն մը ընէ։ Հոս այն հատատ համոզումն ունին որ պահակազօրքը անձնատուր պիտի ըլլայ, անմիջապէս որ հելլենական բանակը քաղաքին առջև հասնի, ինչ որ չպիտի ուշանայ։

Սոֆիա, 6 Նոյ. (Թան)։— Պաչտօնական աղբիւրէ կ'տեղեկանամ որ Սերպօ-Պուլկար զօրքերը գրաւած են Պուքի կայարանը Տրամաի արևելեան կողմ, բաքսուի կամուրջին վրայ։ Այս գրաւումը բոլորովին կ'խզէ Թրակիոյ և Մակեդոնիոյ հաղորդակցութիւնները։ Կ'ամբողջացնէ երկաթուղւոյ խզումը որ առկից առաջ երկու կէտերու վրայ տեղի ունեցած էր Մակեդոնական խումբերու կողմէ։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

«Թան»ի Թղթակիցը տեսակցութիւն ներ ունեցած է Սերպ, Հելլէն և Պուլկար նախարարներու հետ, Թուրքիոյ միջնորդութեան առաջարկին առթիւ, որ ըլլած է Պետութեանց։

Սերպիոյ Բարիզի դեսպանը հետևեալը պատասխանած է— Ժամանակ չեմ ունեցած կառավարութենէս այս մասին հրահանգներ ստանալու, բայց երեք բան կըրնամ հաստել։ Առաջին՝ առանց Պալքանեան չորս տէրութիւններն նախապէս համաձայնելու չեն կրնար ոևէ կարծիք մը յայտնել։ Այս համաձայնութիւնը եթէ զիւանագիտական էր, այժմ ազգային եղած է, կարելի չէ զատել զա

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՔԷ·

ՎԱԳՐԸ ԴԱՐԱՆԱԿԱԼ

Հանրի տը Մօնմօրանսի առանց տատամսելու մտաւ Սէնտրնի փողոցին մէջ։

Իր վերարկուին տակ, ձեռքը բռնած էր զօրաւոր դաշոյնի մը չեղբը։

Առանց աճապարանքի կքալէր, փողոցի ալ կողմին վրայ դէպի Սէն գետը։

Ծանկարծ, կեցաւ, մութ անկիւն մը քաչուեցաւ, արշարժացաւ։

Քանի քայլ հեռու, դէպի իր կողմ կը յառաջանայ անորոշ խումբ մը, որ վայրկեան մը ետք որոշուեցաւ և երեցաւ չորս անձերէ բաղկացած։

—Ձարագործներ, մտածեց Տամվիլի մարէչալը, իր ափին մէջ ամուր բռնելով դաշոյնը։

Բայց ո՛չ, չարագործներու խումբ մը չէր կրնար ըլլալ։ Այս անձանօթները ա-

նոնք որ իրարու կողքի կուգան են, երկրորդ՝ որպէսզի մը առնելու և պատասխանը մը առնու համար չորս պաշնակիցները պէտք է գիտնան թէ ինչի վրայ հիմնուած է հաւանական միջնորդութիւնը։ Արդ՝ չատ անհնչան է մեր գիտցածը մեծ պետութեանց յայտագրի մասին երբորդ՝ ասկից զատ չենք գիտեր թէ Թուրքիա ինչ տեսակ զոհողութիւններու յանձնառու է, այս երեք նկատումներով կ'կարծեմ թէ ուղղակի բանակցութիւն մը պատերազմողներու միջև, երբոր ժամը հասնի, աւելի պարզ է և աւելի արագ քան միջնորդութիւն մը։ Աժմիոքերով կարելիութիւն չկայ բանակցութիւններ ունենալու ա՛չ Թուրքիոյ և ա՛չ ալ պետութեանց հետ։ Բանակցութիւն կարելի չէ որքան ժամանակ որ չորս դաշնակիցները չեն գիտեր թէ ինչ կ'առաջարկէ Թուրքիա կամ թէ յանուն Թուրքիոյ ինչ կ'առաջարկեն հաւանական միջնորդները։ Այս պայմաններու տակ, պատերազմը կ'շարունակուի, որովհետև դաշնակիցները չեն կրնար վտանգել իրենց զինուորական յաղթութիւնները անհատական խաղաղութեան մը պարզ յայտերով։

Հելլէնական դեսպանը յայտարարած է.— Ապաժամ պիտի ըլլայ ձեր հարցման պատասխանել եթէ մեծ տէրութիւնները Թուրքիոյ խնդրանքը ընդունին, և իրենց միջնորդութիւնը մեզի նուիրեն, իմ կառավարութիւնս պիտի բաւականանայ իր դաշնակիցներուն հետ համախորհուրդ իր պատասխանը տալ տէրութիւններուն։

Պուլկար գործակատարը հետևեալ յայտարարութիւնները րրած է.— Որչ պատասխան մը տալ դժուար պիտի ըլլայ։ Միայն կրնամ ըսել թէ կառավարութիւնս ուշադրութեամբ պիտի քննէ ներոպայէ եկած առաջարկ մը, նկատի ունենալով Պալքանեան չահերը, որոնք կ'արդարանան մեր յաղթութիւններով և մեր զոհողութիւններով։

Պալքանեան տէրութիւնները որոշած են կատարելապէս համաձայն մնալ զիւանագիտական հոդի վրայ իրչպէս զինուորականին։

Եթէ այդ միջնորդութիւնը չհամապատասխաներ իրենց չահուց պիտի դեղևին զայն ընդունելու։ Դրաւեալ երկիրներ կան, անագին զոհողութիւններ, առնք պէտք է կշիռ ունենան։

Պուլկար գործակատարը ասկից զատ չյարծեր որ միջնորդութիւնը եթէ ընդունուի, անմիջապէս իր ազդեցութիւնը զգալի ընէ։ Պետութիւնները համախորհուրդելու պէտք ունին, դաշնակիցները նմանապէս։ Այս ժամանակամիջոցին մէջ, բանաձևերը իրենց ընթացքը չպիտի կասեցնեն։ Թերևս նոյն իսկ կրկնապատկեն իրենց չանքերը։

ԱՃՈՒՐԴ

Ծարգոյ հասարակութեան կը յայտարարուի թէ՝ Հայոց թազ, Ֆէթհիյէ փողոց 38 Սիմոնեան տան կարասիները ծախու պիտի հանուին այսօր, Ուրբաթ 2 Նոյեմբեր, ժամը մէկին ճաչէն ետքը։

պահով գնացք մը ունէին որով գոյց կուտային թէ կատարեալ բարեկամութեան մէջ էին պահակախումբերուն և իրենց խղճերուն հետ։ Որովհետև չատերու համար ոտիկանութիւնը և խիղճը մէկ մարմին կկազմեն։ Ազատօրէն կխօսակցէին և մարէչալը լսեց անոնց զսպուած խնդալու ձայները։

Անոր քալէն անցան առանց զինք նըշմարելու։

—Պարոններ, պարոններ, կըսէր այս միջոցին անոնցմէ մին, մի խնդաք։ Այս անձը անուն մը ունի։

—Տ'Անժուի դուքսին ձայնը, մրմնջեց խուլօրէն Հանրի տը Մօնմօրանսի։

—Եւ այդ անո՞ւնը, իշխանդ իմ, կհարցնէր խումբէն ուրիշ մը։

—Սէնտրնի փողոցին մէջ զայն տիկին Ժանն կամ սեազգեստ կինը կյորջորջեն։

—Ձարագուշակ անուան։

—Անուն մը որ ոսկորներուն սարսուռ կուտայ։

—Կընդունիմ, պարոններ, բայց ինչ կարևորութիւն ունի մեր անունը, եթէ աղջիկը սիրուն է։ Եւ կարելի է այդ Լօիզէն աւելի գրաւիչ էակ մը տեսնել...։ Ա՛հ, պարոններ պիտի տեսնէք սքանչելի-

քը, և կուգեմ...։

Մնացորդը կորսուեցաւ մրմունջի մը մէջ։

Բայց մարէչալը ալ ևս մտիկ չէր ընէր։

Ժաննի անուան, ուժգնօրէն սարսած էր։ Լօիզի անուան, մռնչիւն մը զսպած, և գրեթէ առանց զգուչութեան, տ'Անժու դուքսին հասէն ընկած էր։

—Ժանն, Լօիզ...։

Այս երկու անունները որոտման ձայնի մը պէս գոռացած էին իր մէջ։ Ո՞վ էր այդ Ժաննը։ Ո՞վ էր այդ Լօիզը։ Արդեօք անո՞նք էին... Ո՛չ, կուզէր ամէն գնով գիտնալ ասիկա։ Հա՞րկ էր արդեօք հարձափորձել Անժուի դուքսը։ Այո՛, հա՞րկ էր արդեօք ասպարէզ կարդալ Թագաւորին եղբօրը։

—Անո՛նք, օ՛հ, եթէ անո՛նք էին։ Եւ ինչո՞ւ համար անոնք չպիտի ըլլային։

Հանրի տը Մօնմօրանսի վայրկեան մը կանգ առաւ չնչասպառ։ Ինչ, տասնըվեց տարիներ անցած։ Եւ գիշերուան մէջ նետուած այն անո՛ւնը, որ կրնար անոր անունը չըլլալ, որ թերևս ուրիշ կնոջ մը կը պատկանէր, այդ անունը իր մէջ կ'արթնցնէր այն բուռն տարփանքը զոր մա-

ժողովուրդը պէտք է վերահաստատ ընկալ ճշմարտութեան, Դժուարակացութեան մը մէջ, ինչ կարժէ զայն չափազանցեալ յաղթութեանց լուրերով քնացնել։

Միւս կողմէ ժողովուրդն ալ պէտք է ապաւինի իր հաստատամտութեան ու պատրիւնութեան, որով մեծ ոյժ մը կ'պահովէ իրեն, ան պարտական է ճանչնալ վտանգին մեծութիւնը և պատրաստուիլ պահանջուած զոհողութիւնները ընելու։ Իշխանութեանց և մասնաւորաբար մամուլին մեծ պարտականութիւնն է ոչ թէ ժողովուրդէն պահել զժրաղդութեանց ճշմարտութիւնը, այլ ինքնագիտակցութիւն ներշնչել անոր, վասն զի այս միայն կրնայ յաջողութիւնը ապահովել։

Ու կը վերջացնէ. կ'ընդունինք թէ օսմանեան ժողովուրդը խրախոյսի պէտք ունի, բայց այս խրախոյսը կրնան միայն կառավարութիւնը և մամուլը ներշնչել, իրողութիւնները ճշգրտօրէն անոր ներկայացնելով և հասկցնելով միևնոյն ատեն որ ինքն իր ձեռքով ու սեփական ոյժով միայն կրնայ դժբաղդութենէ ազատիլ։

Ազգային Անյուդարձ

Երէկ գրած էինք թէ Բաղաք. Ժողովոյ որոշումով և Առաջնորդ Ս. Հօր հրամանաւ Արժ. Ծարութիւն քհնյ. Տ. Մարգիսեան Գասապա գացած է տեղւոյն թաղականներէն մէկուն դէմ եղած մատնութեան ամբաստանութեան մասին անաչառ քննութիւն կատարելու։ Ահա խընդիրը։ Գասապայի եկեղեցւոյն մէջ երկար տեսնէ ի վեր իր երաժիշտ կը պաշտօնավարէ Պ. Թագուր անուն հրիտասարդ մը, որու չանքերով գրեթէ կարելի կըլլար Ս. պատարագ կատարել։ Դուրեան Սրբազան ի վարձատրութիւն յիշեալ պարոնին ուրարակրութեան արտօնութիւն կուտայ։ Այս անգամ Պ. Թագուրի անձնական հակառակորդներէն և թաղականութեան անդամ Հ. Օ. իբր թէ յուր կուտայ կառավարութեան որ Պ. Թագուրի ուրարակրութիւնը առնուած է, որով անիկա պարտաւոր է դինուոր երթալու։

Հարիւրապետը այս մասնութեան վրայ Պ. Թագուր սոսկ փուօք կը զինուորագրէ. ը ո վ թէ չկրնալ հրիտասարդին գործին ու ընտանիքին մեծ վնաս կը հասնի և թէ եկեղեցին փակուելու վիճակին կը մատնուի Թաղականութիւնը իրողութիւնը կը տեղեկագրէ Առաջնորդ Ս. Հօր, որու կատարած խիստ ազդու դիմումներուն վրայ կարելի կըլլայ ազատել Պ. Թագուրը։ Արդ եթէ այս պատմուածը ստոգ է, ինչ որ քննիչ Տ. Հօր տեղեկագրէն պիտի յայտնուի, զարմելի մատնութիւն մը կատարուած է յիշեալ թաղականներն կողմէ, նոյնպէս Առաջնորդարանի իրաւասութիւնն ալ ուրացուած է, քանի որ եթէ Պ. Թագուրի ուրարը առնուած էր, ատիկա պէտք էր յուր տրուէր Առաջնորդարանին և ա՛չ թէ ուղղակի կառավարութեան, պարզապէս անձնական հակառակութեամբ տուն մը կործանելու

րած կը կարծէր։

—Ժա՛նն, Ժա՛նն։

Կարելի՞ էր ուրեմն որ զայն կրկին տեսնէր, անոր հետ խօսէր։ Կարելի՞ էր որ անիկա ողջ ըլլար և իրեն երևնար, մինչդեռ ինք մեռած կը կարծէր զայն, մինչդեռ ինք կլաւար իր փառասիրութեանց մախիրներու տակ խեղդած ըլլալ իր երբեմնի սէրը։

Ա՛յ, կը սիրէր, կը սիրէր ինչպէս կը սիրէր երբեմն, Թերևս առաջուանէ աւելի կը սիրէր...

Ցաւերը իրմէ առաջ ճամբայ ելած էր։ Քանի մը ոստումով անոր մօտ հասած։

Գլուխը կրծկներու մէջ էր, Սիրտը պայթելու աստիճան ուժգնութեամբ կբաբախէր։

Եւ յանկարծ ահռելի մտածում մը փայլակի պէս չողաց իր ժոքին մէջ խառնիխուռն խուժող մտածումներուն մէջտեղ, ինչպէս չանթի հարուած մը յանկարծ կը լուսաւորէ կապարագոյն ամպերով ծածկուած երկինք մը։

—Բայց եթէ ա՛ն է, եթէ Բարիզ կը սիրէր զայն, եթէ ան իր աղջկան հետ... եթէ գտնուի ան, իր աղջկան հետ... եթէ վերադարձած իմանայ տսիկա... եթէ վե-

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՃԵԱՆ

ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ, ՏՈԿՈՒՆ, ԱԺԱՆ

Ամէն չարաթ նորաձեւութեանց համեմատ ապրանքներու ճոխ զանազանութիւն մը կ'ստանանք։

Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ։ Երկուշաբթի օրերն կտորուանք։

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ժեռած էր, ան երեսուն տարեկանի մօտ, ճերմակ մօրթով, միջահասակ, խատեաչ պեխերով և սալլապանի յատուկ ըօղուը հագած ու կարմիր գօտի կապած անձնաւորութիւն մըն էր։ Անոր գլխուն վերև գտնուեցաւ արիւնլուայ դանակ մը, և գրպանին մէջ ծխատուփ մը և քանի մը ուժնոց պարունակող քսակ մը։

Բննութիւնները չառաջ տարուելով մօտակայ սրճարաններու մարդիկը և մաքսատան կառապաններ հարցաքննուեցան սակայն ցարդ կարելի չեղաւ եղեռնին հեղինակները գտնել, այսու հանդերձ արդարութեան պաշտօնեաները չկիտի զադրին գործը հետապնդելէ։

Ձհին պատկերը առնուիլէ վերջ մարմինը իսլամ պանդուխտներու հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ և անկէ թաղել արտօնուեցաւ։

Ա.ՌՋԻ առաւօտ դեր կուսակալ Ֆէյազ պէյ հետը ունենալով արտաքին գործակցութեանց տեսուչ Ֆուատ պէյ այցելութիւն տուաւ անգլիական նաւաքաժին ծովակալութեան «Հիպէռնիա» զրահաւորին մէջ։ Ծովակալ Սէսիլ Թհորզպի մեծ պատիւներով ընդունեցաւ իր հիւրերը ու րոպէ կէս ժամու չափ տեսակցելէ վերջ մեկնեցան։ Կուսակալէն վերջ անգլիացի ծովակալին փոխադարձ այցելութիւն տրուաւ նաև աւստրիացի ծովակալը։

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ գիշեր աւստրիական «Ուսքոքի» թորփիլանաւը, ստացած մէկ հրամանին վրայ նաւահանգիստէս մեկնեցաւ հանգարտ դէպի Սելանիկ։

Կըսուի թէ քանի մը օրէն հոս պիտի հանին ուրիշ տէրութեանց զրահաւորներ ալ, որոնց մէջ Սպանիականներ ալ պիտի գտնուին։ Դերմանականները արդէն բիւրէն խարիսխ վերցուցած են և վաղը թերեւս հասնին քաղաքս։

ՆԱԽՐՆԹԱՂ օր գերմանական «Լէոս» չոգենաւով քաղաքս վերադարձաւ Իտալիոյ դեր-հիւպատոս կոմս Վիօլա տի Պապլիօ որ Իտալօ-Թուրք պատերազմը բսկսելուն թողուցած էր քաղաքս։ Ի պատիւ անոր, Դերմանականը իր յառաջակայժին վրայ Իտալական դրօշ պարզած էր։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ «Զիխտչօֆ» չոգենաւով առջի օր քաղաքիս ոստիկանութեան կողմէ վտարուեցան բաւական թիւով հելլէնահպատակ կասկածելիներ։ Միւս Հելլէնահպատակներուն ալ ազդարարուեցաւ որ որոշեալ պայմանաժամին մէջ թողուն քաղաքս։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. Զորեքշաբթի կէսօրին Ա.յ. Դրիֆֆնա թաղէն ձերբակալեց ու բանտ առաջնորդեց երկու յոյն սափրիչներ. ճիշտ այն միջոցին երբ առոնք Աթէնքի թերթ կը կարդային։ Աւելորդ է կրկնել թէ պատերազմող դաշնակից տէրութեանց լրագիրներու մուտքն ի Թուրքիա խիստ արգիլուած է կառավարութենէն։

Ահէնկ Մանաստըրի պաշարման լուրը կը հերքէ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ Նաւահանգիստս խարխափած օտար մարտանաւերու մասին խօսելով կ'ըսէ. «Բանի մը օրէ ի վեր, որպէս թէ քաղաքիս մէջ դէպքեր պատահած ըլլային, իրարու հետէ չատ մը զրահաւորներ կուգան։ Եւրոպական տէրութիւնները խիստ զարմանալի հոգեբանութիւն մը ունին։

Պզտիկ բան մը եղածին պէս օտարներուն կամ լաւ ևս է քրիստոնեաներուն հագին ապրանքը, ամէն բանը վտանգի մէջ կը տեսնեն և ասոր իբրև արգելիչ միջոց դէպքին վայրը իսկոյն զրահաւորներ կը բերեն կը շկանգնեցնեն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 1 Նոյեմ.— Բ. Դուռը Պալքանեան տէրութիւններէն խնդրեց բանակցութեանց սկսիլ։

Առ այս Մուսուրոս փաշա Սոֆիա պիտի երթայ։

ՆՈՑՆ.— Պ. Բօրօֆ, Պուլկարիոյ կ. Պոլսոյ դեսպանատան Թարգմանը, այսօր Բեսարիւ փաշային այցելեց և զինադարի ու հաշտութեան պայմաններու մասին տեսակցութիւն ունեցաւ։

ՆՈՑՆ.— «Լէթօ տը Բարի» կը գրէ թէ Ռուսիա խորհուրդ (տուաւ Սերպիոյ որ Ադրիականի վրայ նաւահանգիստ ունենալու գաղափարէն հրաժարի։

ՆՈՑՆ.—Թայմզ կը գրէ թէ Սելանիկի խնդիրը դեսպանախորհուրդով պիտի լուծուի։

ՆՈՑՆ.— Բ. Դրան Պալքանեան Ղազնակից տէրութեանց մօտ կատարած դիմումին վրայ բանակցութիւնները առաջ կը տարուին և մինչև երկուշաբթի արդիւնքը յայտնի պիտի ըլլայ։ Մուսուրոս Սոֆիա հասած է։ Պուլկարիոյ կ. Պոլսոյ դեսպանատան Թարգման Պ. Բոբօֆ կըրկին տեսակցութիւն ունեցաւ Բեսարիւ փաշայի հետ։

ՆՈՑՆ.— Մեծ ջանք կը տրուի Ռուսօ-Աւստրիական բախումի մը առաջքը առնելու համար։

ՆՈՑՆ.— Ռուսիա կը պահանջէ նեղուցներուն բացումը, որու կը հակառակի Անգլիա։

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ

ՅԻՒՆԿԱՑ ԹԱՂ ԹԻՒ 133

(Գան Մարչէի ճիշտ քովը)

Այս նորահաստատ վաճառատան մէջ կարելի է գտնել ամեն կարգի առաջնակարգ և գոհացուցիչ գներով Եւրոպական ապրանքներ, ինչպէս Պօնէթըրի, Շաքաբեղէն Հոտեղէն են. են.։

Ձեր գնումները օտար վաճառատունէ մը չկատարած՝ հաճեցէք անգամ մը այցելել։ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ 30—8

Հ. ԵՒ Մ. ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԻ

Հանի Մթամ փողոց Թ. 29

Արուեստին վերջին կատարելագործեան պահանջումներուն համեմատ կ'զարմանեն ակռաներ, փտած կամ հիւանդ, լինտերու հիւանդութիւններ, կ'չինէ ամէն տեսակ ակռաներ, ոսկիէ գործեր, պրիճ ուօրք ևն. ևն.։

Կ'ընդունին իրենց նոր փոխադրուած տան մէջ ամեն օր ժամը 9-12 և կ. ե. ժամը 2-5 բացի կիրակի օրերէ։

ՅԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԷՕՁԼԻԻ կը գրէ որ այսուհետև Պոլսոյ հեռագիրները ալ աւելի պիտի ուշանան, քանի որ հոս ալ անոնց մասին գրաքննութիւն հաստատուած է։

ԱՑՍ օրերս մեր գատարկապորաններուն կործ բացուեցաւ։ Ամէն օր առաւըէն մինչև խոր գիշեր քարափը կը լեցուի ամէն ազգէ ու դասակարգէ բազմութեամբ մը, որը անվրէպ կը հետևի Եւրոպական մարտանաւերու նաւազներով լեցուն մակոյկներուն չարժուիներուն։ Ասիկա, մասնաւոր հաճոյք մըն է նաև մեր զպրոցէ

պուածը կամ չար բազդը իրարու զիմաց հանէ զանոնք... Եթէ իմանայ իմ մատնութիւնս... Ո՛հ, կտեսնեմ եղբայրս առջև կայնած, ինչպէս երբեմն հոն՝ վարը՝ չագանակենիներու ստուերին մէջ... կը տեսնեմ Ֆրանսուան որ իմ ըրած զրպարտութեանս հաչիւը կպահանջէ ինձմէ... ի՞նչ պիտի ըսեմ, ի՞նչ պիտի ընեմ...

Ծուռնքերէն հոսող քրտինքի խոշոր կաթիլները սրբեց։

Եւ լոյն ծիծաղ մը, սոսկալի ծիծաղ մը հնչեց, խտացուց՝ իր գլուխը եղկող սոսկումի և վրէժխնդրութեան գոլորշիները։

—Ուրեմն չպիտի սպասեմ որ Հանրի տը կիզ Ֆրանսայի թագաւոր ըլլայ՝ Մօնմօրանսիի տան պետը ըլլալու համար։ Եւ որովհետև Ֆրանսուա աւելորդ է. թո՛ղ մեռնի...։

Այս միջոցին տեսաւ որ խումբը կանգ առած էր Տըվինէէռի պանդոկին առջև։

Մօնմօրանսի—կամ Տամվիլ, եթէ կուզուի իրեն տալ այն անունը որով կճանչցուէր ան,—կոնակը պատի մը տուաւ՝ պրան քիւի մը տակ, և հոն՝ գրէթէ դողդղալուն, խոպոպ չնչառութեամբ՝ չկրնալով տեսնել, չկրնալով մտիկ ընել...

—Մօրվէթ, ո՞ւր է բանալին, ըսաւ Անժուի դուքսը։

—Ահաւասիկ, տէ՛ր։

—Օ՛ն, պարոննե՛ր...

Եւ չորս մարդերը յառաջացան դէպի տան դուռը որ ճիշտ Տրվինիէրի դիմացը կգտնուէր։

—Օ՛հ, գոռաց Հանրի տը Տամվիլ, զժո՛խք, պէտք է որ գիտնամ։

Շարժում մը ըրաւ առաջ նետուելու համար։

Բայց մէկէն կանգ առաւ, իր կեցած տեղը աւելի ամուր հաստատուեցաւ...

Դրան առջև չանկարծ մարդ մը տրնկուեցաւ։ Եւ այս մարդը՝ առանց կատակի, առանց բարկութեան կըսէր։

—Պիղատոս և Բարաբբա վկա՛յ. պարոններ, կըստիպէք զիս որ անհնազանդ գտնուիմ հօրս հրամաններուն, թո՛ղ այս չանցանքը ձեր վրայ միայն ծանրանայ։

—Ո՞վ է այս խեղճը, ըսաւ Անժուի դուքսը երեք քայլ հետ քաշուելով։

—Է՜հ, կրո՛ղ Մօժիրօն, մեր պահ մը առաջ տեսած մա՛րդն է։

—Նոյնի՛նքն է, գոչեց Մօժիրօն։ Է՜հ, տեսնե՛նք պարո՛ն կալուածատէր, ուրեմն ձեր տան առջև պահպանութիւն կընէք ուշացող կամ փախչող աշակերտներուն համար, որոնք իրենց թանկագին ժամերը կուգան այս բոլին յատկացնել։

Կան մարդիկ, պատրաստ բաներ ընել կուզենք, որոնք օտար մարտանաւերու այս ներկայութեան օրերուն ամբողջ ցերեկը չատափին վրայ կանցուցնեն և կրհետեին ոչ միայն ուղեկցած մակոյկներուն չոյժուիներուն, այլ և նաւահանգիստին գիտես մէջ կատարուած մեն մի նաւալային ցոյցին։

Ատոնցմէ և չատերը սովոր են ուրիշ հետաքրքիրներու քսակը թօչնել, ճիշտ այն ատեն երբ անոնք, օրինակի համար, ականջ կտրած նաւերչին արձակուած թնդանօթներուն կը հետեին ու չեն զգար իրենց ժամացոյցներուն կամ քսակներուն թեւաւորիլը։

Նաւահանգիստս խարխափած մարտանաւերուն նաւազներն ու սպաները այն հմտազուժը պիտի գոյացնեն թէ ղիմացինին ծայրայեղօրէն հետաքրքիր ժողովուրդ մը ունին, որ իր հետաքրքրութենէն ներշնչուած՝ տրամադիր է նոյն իսկ ցամաք ելլող նաւազներն ու սպաները համրել։

Ամէն անգամ որ նաւաբաժին մը մեր նաւահանգիստը կը գտնուի, գործելու ասպարէզ կը գտնեն նաև նաւավարները որոնք չարունակ այցելուներ կը տանին կը բերեն։ Ըստ որում ժողովուրդը մեծ փափար ունի զրահաւորները մօտէն տեսնելու։ Այսքան նաւավարներ, որոնց գործերը Հելլէնական ու Պուլկարական գրօչակ կրող չոգենաւերու պակասէն նաւազած են, գործ գտան և իրենց նաւակները «սարտելա»ի տակառներու վերածելով չարունակ կ'երթեւեկեն։

Հոն, մարտանաւերուն մօտ, ծիծաղելի է արդարև այս այցելուներուն ներկայացուցած կերպարանքը, որոնք աչքերնին խոշոր բացած դուրսէն կը նային վիճակաւոր թնդանօթներուն ու կը հաչուեն նաւամարտի կամ ռմբակոծութեան մը պարագային անոնց ազդեցութիւնը։

Եւ բարեբաղդութիւն մը որ մեր զատարկապորանները կուշտ ու կուռ պիտի վայելեն իրենց այս ժամանցը, քանի որ ըստ ամենայն հաւանականութեան մեր նաւահանգիստը դեռ երկար ատեն պիտի հիւրընկալէ եւրոպական մարտանաւերը։

ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ օր Ա.յ-Աննայի և Փրօֆիթիլիայի միջև տարածուող Կրետացի Ալի ազայի պարտէզին պատին տակը, սոսկալի բայց անծանօթ եղեռնագործութեան մը զոհը գտնուած է։

Այսպէս, այդ օրը այնտեղէն անցնող Թուրք ձիաւոր մը, առաջին անգամ սարսափով նշմարեց մարդկային այս դիակը և չուտով գնաց այդ չրջանակին պահակ Նոցին լուր տուաւ։ Ասոր վրայ գումիսեր ներ ու ոստիկաններ ընկերացած բժիշկի մը ու հարցաքննիչ դատաւորին, փութացին նոյն տեղը, հարկ եղած հետազննդութիւները կատարելու և զոհին վէրքերը քննելու համար։

Կատարուած քննութեանց վրայ, տեսնուեցաւ որ սպաննուածը իր մարմնոյն զանազան մասերէն դանակի հարուածներ ստացած և անոնց ազդեցութեանց տակ

—Մօրվէթ, ո՞ւր է բանալին, ըսաւ Անժուի դուքսը։

—Ահաւասիկ, տէ՛ր։

—Օ՛ն, պարոննե՛ր...

Եւ չորս մարդերը յառաջացան դէպի տան դուռը որ ճիշտ Տրվինիէրի դիմացը կգտնուէր։

—Օ՛հ, գոռաց Հանրի տը Տամվիլ, զժո՛խք, պէտք է որ գիտնամ։

Շարժում մը ըրաւ առաջ նետուելու համար։

Բայց մէկէն կանգ առաւ, իր կեցած տեղը աւելի ամուր հաստատուեցաւ...

Դրան առջև չանկարծ մարդ մը տրնկուեցաւ։ Եւ այս մարդը՝ առանց կատակի, առանց բարկութեան կըսէր։

—Պիղատոս և Բարաբբա վկա՛յ. պարոններ, կըստիպէք զիս որ անհնազանդ գտնուիմ հօրս հրամաններուն, թո՛ղ այս չանցանքը ձեր վրայ միայն ծանրանայ։

—Ո՞վ է այս խեղճը, ըսաւ Անժուի դուքսը երեք քայլ հետ քաշուելով։

—Է՜հ, կրո՛ղ Մօժիրօն, մեր պահ մը առաջ տեսած մա՛րդն է։

—Նոյնի՛նքն է, գոչեց Մօժիրօն։ Է՜հ, տեսնե՛նք պարո՛ն կալուածատէր, ուրեմն ձեր տան առջև պահպանութիւն կընէք այնպէս չէ՞։

—Ինչպէս կը տեսնէք, արժանապարգ Մինեօնա, պատասխանեց Բարտաեան։ Ծուրեկ գիշեր միայ հոս եմ։ Ձորեկը վախնալով այն լիրբերէն որոնք կը ծաղրեն։

—Իսկ գիշե՞րը. հարցուց Ֆէլիս։

—Գիշերն ալ՝ գողերէն վախնալուս համար։

—Է գոռաց Անժուի դուքսը. երկա՛ր ըրիք պարո՛ն խեղկատակ. դո՛ւրս հիմք տակէ։

—Ա՜հ, պարոննե՛ր, ըսաւ Բարտաեան՝ խիստ հանդարտ ձայնով մը ուղղուելով Ֆէլիսի և Մօժիրօնի, պատուիրեցէ՛ք ձեր ծառային որ հանդարտ կենայ, ապա թէ ոչ թէ՛ ինքը և թէ՛ դուք լաւ ծեծ մը պիտի ուտէք վաղ առտու։

—Թշուառակա՛ն, գոռացին աղնուականները։ Ո՛չ թէ վաղ առտու՝ այլ հիմակ անմիջապէս պիտի սրճոցնենք քեզ։

Բարտաեան իր սուրը քաշեց։

Մօրվէթ առանց բառ մը արտասանելու՝ առաջ նետուած էր։

Բայց ցաւի և կատաղութեան ոռնումով մը ետ քաշուեցաւ։

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԴՈՐՇԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆԴՈՆԻ ՄԷՋ 1782-Ե

	Ա.ՆԳԼ. ՈՍԿԻ
Ընկերութեան ընդհանուր պահեստագրեր պահեստ, Գոյքերու եւն. աւելի է քան	15.000.000
Վճարած է միջնէ ասոր վնասներու համար աւելի քան	88.000.000

Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կահաոյք, գործարանութիւններ, եւն. նպաստաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՁԻՒՂ LIVERPOOL || DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ներկայիս աւելի տևական ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազօր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. եւ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՆԱՒԱԺ ՆԱԶԱՐԷԹ ՊԱՏՐՃԱՆԱՆ 33, 35, 37

ՀԱՑ ԼԱՑՑ ԵՒՆ. ԵԻԼ.

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կրգտնուի հետեւալ վաճառատուներուն մէջ.

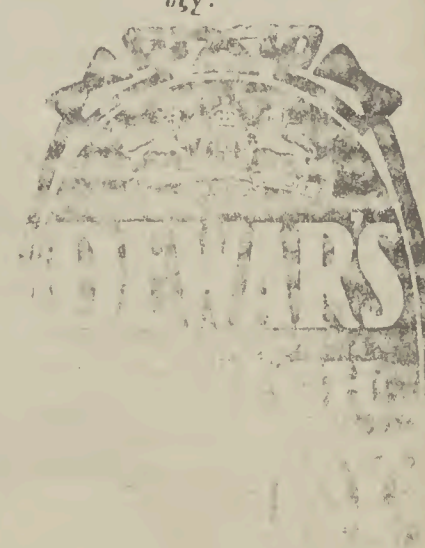

ՊԱԶԱՐԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՓՈՍԹԱ ԿԱՊՐԵԼԻ — ՀԱՒԱՁՆԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — Ժ. ՔՐԱՄԷՐ ՍԻՒՐԻԱՒԼՕՐ

ԼԸ ՏԱՆԻՒՕ Ա ՎԻԷՆ

ԱԻՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատեալ 1867ին

Առաջնայարտուկ ձեռնարկ կայս. եւ թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ճայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—

Եահճի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով,

Որոշ պայմանաժամով կամ հասոյթի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային,

Խառն ապահովագրութիւնք. 3% ապահովական յաւելումով,

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք,

Բօլիան՝ պայմանները ամենէ նորագոյնները հն և ամենէ առատաձեռն,

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու

ՓՈԻՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷՋ

Փիւշիւմ Քուզու օղլու խան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1720ին Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերու թեան	Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրեանները	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կր կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ -ժրաղջ կեանքի ապահովութեան վրայ: Ասոնց ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ -պս հովագրութիւն են. են.: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել՝

Կ. Ո. ՈՕՀԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատու իրակ

Ս. ՈՒԻԹՋՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդ. Ն. Գործակալ

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Բուխարեստի Ազգ. և Տըչլանի Ազգ. դրամատան կողմէ

Դրամագլուխ ամբողջութեամբ վրուած ֆրանք 10,000,000

կեդրոնատեղի ԱՓԻՆՔ

Մասնաճիւղ Կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալութիւն ի Հմսպուրկ:

Ֆրանք տ'Օրիան դրամատան ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէս՝ դանձում եղջամ Ուսւարական Թղթերու, հեռագրական վրճարմունք, առուծախ փոխգրերու և Ձերու, Աշխարհի գլխաւոր քաղաքներու վրայ կատայ վարկերու բացման գրեր, ան ամեն տեսակէ արժէթուղթերու, բացատ ընթացիկ հաշիւներու, գրաւ արժէթղթերու և ապրանքներու վրայ են. են:

ԱՒԱՆԴՆԵՐ

Ֆրանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետեւեալ սակերով

1 1/2 %	3 ամսուան ատենդի մը համար	
2 %	6 » » » »	
3 %	1 տարուան » » »	
3 1/2 %	2 » » » »	
4 %	3 » » » »	

Բարեկարծական հաստատութիւններու աւանդներն վերեւի սակերէն 1/2 % առաւ Թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի սը կողմէ և 100 Օսմ. ոսկիէ աւելի, Ֆրանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Ֆրանք տ'Օրիան հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրած է, ոննշան վարձքի որ փոխարէն իր հաստատութեան վրայ գտնուած դրամարկղներն, հան դրամ և արժեքաւոր առարկաներ պահելու համար:

ՆՈՐԹՍԷՔՕՆ

(NORTHERN)

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իզմիրի Գործակալութիւն հաստատուած 1864էն ի վեր

Դրամագլուխ Ընկերութեան	Լ. Ս. 3000000
Տարեկան հասոյթ	» » 1600000
Պահեստի գումար	» » 6673000

Ընկերութիւնս նպաստաւոր պայմաններով կապահովագրէ առշարժ կալուածներ, ործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ են. են.:

Տեղեկութեանց համար գիմել առ

ՃԷՅՄՍ ՀԱՔԳԷՆՍՕՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԻԶՄԻՐԻԵՒ ՓՈՒՐ ԱՍԻՈՒ
Թրահկագ քաղ, Բասրաժ Սթուրցուհկ

ESTABLISHED 1782

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY LD OF LONDON

Դրամագլուխ և պահեստի գրամ Ա. Ո. 4,500,000 Տարեկան հասոյթ Ա. Ո. 1,500,000:

«ՖԷՆԻՔՍ» 122 տարիէ իվեր հր. ապահովագրութեան քն. կերութիւն մ'է և ցարդ հատուցած է աւել քան 27,000,000 Ա. Ո. ընտանեաց համար:

«ՖԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմաններով, Գիմել առ

Լիազօր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի Գաւառաց

F. BLACKLER

ՏԻ Կ ԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԼՕՆԴՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին

Օսմ. ոսկի 11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բեռնիներ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Ս. ՈՒԻԹՋՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Ներկայացուցիչ Այտրնի կոլսակլութեամբ

ԱԶՆԻՒ ՏԻԿՆԱՅՔ

Բարիզի բանքէնը կամ տըէգօլը ուրիֆէլնը որք հազմայն աշխարհի մօտան կ'ստեղծեն, չեն կարող մեզ պէտք եղած շիքուֆիւնը տալ եթէ չունիք Տիվա Diva գօրսէն որ բարիզուհիներուն իտէալ մարգան է, և որ կը գտնուի միմիայն Լուվրը վաճառատանցմէն Diva, Diva.